

FONDURILE BĂNEȘTI ȘI ÎNZESTRAREA TEHNICĂ

Am întâlnit numeroși țărani cooperatori care înțeleg că, cu ani în urmă, posibilitatea executării unor lucrări de amploare cu sprijinul statului și în scopul folosirii mai chibzuite a pământului. Mi-l închipui pe cel din Cojofeni din Față, bunăoară, făcând acum primul bilanț al unei inițiative locale demne de toată lauda. Vrednici gospodari, ei își propuseseră, pe baza unei temeinice analize a condițiilor locale, să planteze cu viță de vie nobilă o suprafață de 57 hectare. S-au investit în această acțiune peste opt sute de mii de lei și unii mai puțin inițiați s-ar fi mirat atunci de cutezanța cu care au trecut la fapte, deoarece peste 90 la sută din bani trebuincioși urmau să fie investiți din credite acordate de stat.

Dar o plantație de vie o dată intrată pe rod, poate fi exploatată zece de ani la rând. Cât privește latura veniturii anuale, lucrurile s-au lămurit, în toamna aceasta o dată cu prima recoltă, a cărei valoare se ridică la peste 560 000 de lei. Acum, cu prilejul dezbaterii proiectului de statut al cooperativei agricole, chiar și cei cărora la început li s-a strâns poate inima auzind de bănelul investit în via, se uită pe alții cum devine cazul cu viitorul bazinei viticole, Crâșova — în care cuprinde peste două mii de hectare și în care cei din Cojofeni vor deține locul doi, cu peste 420 hectare de vie.

Exemplul cooperativelor din amintita comună oltenească, în privința folosirii cu chibzuință a ajutorului dat de stat, e cit se poate de grăitor și, bineînțeles, nu e singurul. La Șivița, comună aflată în apropierea lacului Brateș-Galați, membrii coopera-

tori și-au îndreptat atenția înspre dezvoltarea legumiculturii și zootehniei. Cu forțe proprii ar fi fost desigur mai greu. S-a făcut apel la sprijinul statului pentru cumpărarea de animale de producție, îngrășăminte și instalații necesare sectorului legumicol. Rezultatul? La sfârșitul anului trecut, din aceste două sectoare s-a obținut un venit total de peste 4 600 000 lei, fără să mai punem la socoteală legumele repartizate membrilor cooperativei pentru zilele-muncă efectuate. Și fiindcă orice om e interesat și în ceea ce primește el pentru munca depusă, ne spune tovarășul Ocheșel, președintele cooperativei, nu strică să se știe că valoarea zilei-muncă la Șivița este de 35 de lei.

Oamenii știu acum care este drumul spre progres și privesc mai departe, în cincinal, așa după cum se arată în documentele Plenarei Comitetului Central al partidului din noiembrie trecut. Bizuindu-se mai departe pe învățămintele acumulate, dar mai ales pe înțelepciunea cu care sînt stătuții să se gospodărească, cei din Șivița își propun pentru viitor obiective ce merită a fi cunoscute. Se vorbește acum, la discutarea proiectului de statut, despre construirea unui grajd modern pentru 240 vaci cu lapte și a unei „bucătării” furajere moderne în scopul preparării hranei pentru tot efectivul de animale. Se vor introduce raze infraroșii în maternitățile pentru scroate și lumină fluorescentă în halele de păsări. O bună parte din investiții vor fi îndreptate spre extinderea ligajilor, ajungându-se la patru sute de hectare și spre construirea din materiale prefabricate, a unei răsadnițe de cinci mii metri pătrați. Adăugăm la toate acestea cumpăra-

rea unei cantități de 290 tone îngrășăminte chimice, a unei vînturători, un camion și tractor rutier cu remorcă și altele cu scop precis, matematic calculat, atât în privința sporului de producție cit și în privința venitului la hectar și pe cap de animal. Așadar la Șivița, și nu numai aici, se consolidează ramurile de producție existente și ceea ce este foarte important se iau măsuri pentru folosirea cu spirit gospodăresc a îngrășămintelor, mașinilor și utilajelor puse la îndemina cooperativei agricole, lucru deosebit de important.

Încă din primele zile ale cincinalului în unitățile agricole au început să sosească îngrășăminte chimice pentru ca să poată fi folosite încă în cursul iernii la cultura grîului și la primăvară pentru celelalte culturi. Sprijinul acordat de stat pentru modernizarea agriculturii noastre socialiste se face simțit tot mai mult și multilateral. Dar acest sprijin se cere folosit cu maximum de eficiență, fie că este vorba de îngrășăminte chimice, fie de mașini și tractoare sau împrumuturi pe termen lung. Bunii gospodari chibzuiesc și își orînduiesc în așa fel treburile, încît fiecare cheltuială e pe deplin justificată. Și nu e vorba aici numai de investițiile provenite din împrumuturi acordate de stat ci și din fonduri proprii. A cheltui o însemnată sumă de bani pentru amenajarea unui leșteu de pește este fără îndoială o inițiativă valoroasă atunci cînd, pe baza studiului, adunarea generală găsește că e necesar și de perspectivă. A trece la o asemenea acțiune cheltuind zece de mii de lei cum s-a procedat la cooperativa agricolă din Hălchiu, regiunea Brașov, după care să constăți că e nerentabilă și s-o abandonezi, înseamnă risipă care în ultimă instanță apasă pe umerii fiecărui cooperativ în parte.

Adunarea generală a cooperativei, s-a dovedit, este un izvor nesecat de energie, înțelepciune și putere de muncă. Folosirea acestei forțe colective unită cu introducerea și extinderea celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii, cu o bună organizare a muncii va duce, negreșit, la sporirea producției, la consolidarea cooperativei agricole și la creșterea bunăstării fiecărui membru cooperativ.

CL. MUNTEANU

ÎN 1966 AGRICULTURA NOASTRĂ VA PRIMI:

PESTE 5500 TRACTOARE

CIRCA 4000 COMBINE (PENTRU PĂIOASE)

4400 SEMĂNĂTORI

In pag. a 2-a:

- CUNOȘTINȚE ȘI BELȘUG

In pag. a 3-a:

- DEZBĂTÎND STATUTUL COOPERATIVEI AGRICOLE DE PRODUCȚIE

In pag. 4-5:

- Mihail Sadoveanu
- CUZA - VODĂ
- ZILE SENINE

In pag. a 7-a:

- LA ȘCOALA ARTEI SECULARE

Modern, util, plăcut; iată calitățile căminului cultural din Dumbrăveni-Suceava

Inițiative

„DIALOG SCENIC”

Mai mulți activiști culturali din raionul Criș s-au gândit să organizeze un dialog scenic între comunele din raion, care să se desfășoare pe scenele căminelor culturale.

Pentru început s-a organizat un asemenea dialog „model” între comunele Socodor și Grăniceri, în două duminici consecutive, fiecare formație evoluând o dată „pe teren propriu” și o dată „în deplasare”. În ambele

evoluții, dialogul s-a desfășurat în fața unor săli arhipline și a avut succes.

Au urmat dialoguri între comunele Pîlu și Vârșand, între Olari și Tîrșiu, între Satu-Nou și Zărind... Cine a câștigat? A câștigat întreaga mișcare artistică de amatori din raion. Aceste dialoguri scenice duc la descoperirea de noi artiști amatori, la valorificarea folclorului local, la ridicarea calității interpretative și la organizarea de spectacole cit

mai interesante și mai atractive.

Iată numai câteva exemple spicuite din primele întreceri de acest fel: de Ana Rusu, solistă de muzică populară din Grăniceri, în vîrstă de 16 ani, se va mai auzi în viitor. Tot aici, în Grăniceri, căminul cultural nu avea formație de dansuri. Astăzi, în urma dialogului scenic, are. La Socodor s-a remarcat o altă solistă de muzică populară, mai „virstnică” (17 ani), Maria Vorindan. De altfel, se pare că întrecerea dintre aceste două tinere cîntărețe a atras și atenția conducerii orchestrei de muzică populară din Oradea. Formația comunei Socodor ne-a prilejuit și o revedere plăcută cu cunoscuta echipă de dansuri condusă de Vasile Puica, laureat al celui de-al III-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori.

Cîteva puncte din programul prezentat de căminul cultural din Pîlu au fost remarcate în mod special. Petru Neamțu, cel mai bătrîn interpret, a cîntat din clarinet și apoi din gură doina „Fagubă că-mbătrînesc”, al cărui compozitor și textier este. După cum ne-a mărturisit el a „îrămintat” această doină aproape trei ani pînă i-a dat forma definitivă. Dar ascultînd-o, simți că e izvorîtă din inima lui. Un veritabil valorificator al folclorului local a fost și solistul instrumentist din această formație, care a cîntat la vioară „D-a lungul lui Highighiu Munteanu” și „D-a lungul lui Deșca bătrînu”, două melodii foarte vechi, originare din Pîlu. La Vârșand revelația a constituit-o formația de dansuri bătrînești, în care cel mai „tinăr” dansator are... 56 de ani.

Această enumerare ar putea continua cu alte și alte spicuri din programele dialogurilor, care constituie tot atîtea dovezi ale modului cum acțiunea a reușit să impulsioneze și mai mult mișcarea artistică de amatori din raionul Criș, îmbogățind-o cu noi talente, să imprime spectacolelor o tinută, în ultimă instanță, să contribuie la creșterea nivelului cultural al țărănilor cooperatori din raionul nostru.

GHEORGHE BRÎNDAȘ

directorul bibliotecii raionale Criș

medalion

ARTISTA AMATOARE

In serile lungi de toamnă și iarnă, țărăni cooperatori din Blăjenii de Jos, raionul Bistrița, se îndreaptă spre căminul cultural unde-i așteaptă activități artistice variate și atractive. De la un timp ei s-au obișnuit să aplaude îndeosebi apariția pe scenă a tinerei Elvira Tărpian, fiica lui Ion Tărpian, șef de echipă în C.A.P. Fata aceasta îi cucerește totdeauna cu glasul său melodios. În repertoriul ei sînt cuprinse aproape toate cîntecele populare de prin partea locului. Blăjenii au ascultat cîntecele Elvirei pentru prima oară pe tarlalele cooperativei în toiul muncilor agricole de vară, cînd a început să lucreze umăr la umăr cu tatăl său în aceeași echipă. Cîrînd a fost solicitată de membrii cooperatori să le cînte în pauzele de lucru. Elvira răspundea cu plăcere și munca începea, după odihnă, mai cu spor. Dar adevărata ei activitate de artistă amatoare a început cînd tinăra cîntăreașă a urcat pe scena căminului cultural.

Vocea ei este cunoscută nu numai în comună, ci și în cuprinsul raionului. Elvira a cîntat cu succes pe scenele căminelor culturale din Tărpîu și Sintereag, din Sieu-Odorhei, Bistrița sau Singeorz-Băi. În cadrul concursului „Cîntecul și jocul someșan”, care s-a desfășurat anul trecut, ea s-a clasat printre primii soliști pe raion. Fiind cunoscută ca o amatoare cu multiple preocupări în cadrul formațiilor artistice de amatori ale căminului cultural, Elvira Tărpian a participat la concursul organizat în 1962 „Pentru cel mai bun cămin cultural”. Ea este sufletul brigăzii de agitație și al formației de cor din comună. În piesa „Neamurile”, de Teofil Bușeca, Elvira a interpretat cu un succes rolul tinerei Zulucă. În formația de dansuri a căminului ea se remarcă printr-o frumoasă și grațioasă execuție.

În clipele de răgaz, fîca șefului de echipă este o pasionată cititoare. Preferințele ei sînt multiple. Citește numeroase cărți de literatură, diferite broșuri de specialitate. Pentru a-și completa cunoștințele profesionale, Elvira participă cu regularitate la cursurile cercului agrozootehnic, unde ascultă cu atenție cuvîntul lectorului.

Iată pentru ce Elvira Terpian este stimată și îndrăgită de toți locuitorii comunei Blăjeni.

MIRCEA TUDOSE

ROADELE INVĂȚĂTURII

Am sosit la Cauaceu și Roșiori (Crișana) la vremea învățaturii. Am retrăit tabloul din anul trecut și din alți ani; oamenii maturi care hotărăsc soarta producțiilor în cîmp și la ferme sînt adunați în sălile de curs. Lector, inginerul agronom. Ca de obicei se face apelul, se schimbă primele impresii. De astă dată au ce-și povesti. Cauaceul a realizat mari producții la cultura plantelor de cîmp. 5 665 kg porumb boabe la ha (cu 2 300 kg mai mult decît prevăzuseră), 2 500 kg grîu; 33 000 kg sfeclă. Aici, la învățămîntul agrozootehnic este, ca nicăieri, locul să se facă legătura între teorie și practică. Și se face fiindcă elevii aceștia mari au trăit un an întreg acolo, în cîmp, lecțiile de la cercul agrozootehnic.

Pe lîngă semănatul la timp în pămînt pregătît (ca la carte) cei din Cauaceu au pus un accent deosebit pe îngrășăminte chimice dînd fiecărei culturi doză necesară la hectar. La sfecla de zahăr s-au dat îngrășăminte chimice suplimentare; 40 kg azotat de amoniu la ha, între rînduri. Pentru recolta anului 1965, s-au încorporat în sol 8 vagoane îngrășăminte chimice. Ce a însemnat aceasta? Un spor de producție pînă la 10 la sută la culturile la care s-au aplicat. Convingerile lor s-au format așadar acolo în cîmp, zi de zi, anume că îngrășămintele chimice plus lucrări efectuate la timp înseamnă rod bogat. Dar mai știu ei și altceva. Îngrășămintele chimice neaplicate la timp își pierd cam 10—15 la sută din eficacitate. Și vrînd, nevrînd lucrul acesta s-a întîmplat anul trecut. Unitățile furnizoare au întîrziat livrarea îngrășămintelor chimice. Poate că nu se va mai repeta acest lucru.

La cerc se comentează și rezultatele din sectorul zootehnic. La sfîrșitul anului producția de lapte a depășit cu 300 litri pe cea din 1964. S-au obținut cite 5 kg lînă fină de pe fiecare oaie față de 4 kg cit a fost planificat. Sporul de lînă se datorește

furajării raționale. Cocenii tocați și saramurați s-au dovedit a fi un furaj foarte indicat pentru perioada de stabulație.

GRĂDINARIII DIN ROȘIORI

Din sectorul legumicol al cooperativei agricole din comuna Roșiori s-a realizat anul trecut 30 la sută din totalul venitului, deși grădina ocupă doar 3 la sută din suprafața arabilă. De zece ani există acest sector. În tot acest timp suprafața de grădină a rămas aceeași — 35 ha. Dar nu și veniturile. În 1962 s-au realizat 500 000 lei, în 1963 — 640 000 lei, iar în 1964 — 720 000 lei. Ce cifră trecem în dreptul anului 1965? Un milion față de 779 000 lei planificat.

— Am pretins tuturor legumicultorilor să-și cunoască bine meseria, — ne-a mărturisit tovarășul Gheza Horvat, inginerul agronom din Roșiori. Fapt este că au înțeles și ei că pînă și ultimul grădinar nu poate obține rezultate bune fără învățatură.

Francisc Doțe, cursant la cercul de legumicultură ne-o confirmă: „La grădină dacă nu începi lucrul de cu toamnă (e vorba de munca la sere) nu poți să realizezi nici venituri mari.

În seră vom produce pentru începutul anului 1966 ardei iute din cultură extratimpurie. De pe suprafața de 500 m.p. ne-am planificat să realizăm 200 000 lei. Despre învățatură ce aș mai putea spune? Că lucrul la grădină merge mai ușor dacă știi cum să-l faci. De fapt explicațiile pe care le primim la lecții continuă chiar la locul de muncă. Tovarășul inginer Gheza Horvat e mereu printre noi și cînd observă că ceva nu se face cum trebuie ne mai explică încă o dată.”

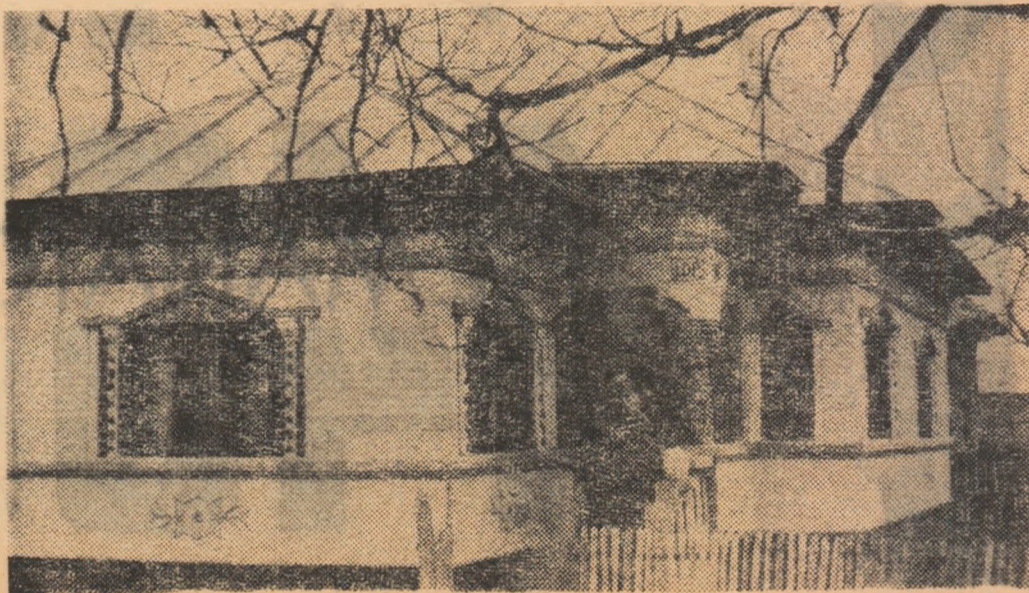
Activitatea la cursuri a avut și un stimulent: cite trei premieri la sfîr-

șitul anului, acordate celor mai merituoși din fiecare cerc.

Cei din Roșiori dau multă atenție culturilor succesive intercalate și duble. Rezultate bune au fost obținute la cultura forțată a castraveților — 17 kg la m.p. Numai la Fructexport au fost predate 16 480 kg castraveți. O producție mare a fost realizată și la cultura roșiilor timpurii — 25 648 kg la ha. Producerea răsadurilor, repicatul și plantatul timpuriu, asigurarea unei densități optime sînt cîteva operații de efectuare cărora atîrnă soarta recoltei. Iată, bunăoară, la castraveți nu se efectua la timp cîrîntul, lucrare care întîrzie, pînă la urmă, predarea produselor. Nepredați la timp castraveții nu mai erau valorificați la 12 lei kg ci la 7 lei kg. Sau la roșii, se lăsau cite 4 inflorescențe și în loc să se realizeze mai mult se întîmpla tocmai

invers. Exemplele acestea au ilustrat lecțiile de la cercul legumicol. Rezultatele laudabile din sectorul legumicol constituie un stimulent pentru viitor. Demn de amintit e faptul că la Roșiori consiliul de conducere al cooperativei agricole i-a pus pe cei mai buni cursanți să dirijeze lucrările practice în perioada de vegetație în sectorul legumicol. În sfîrșit, ultima notație de la sala de curs unde lectorul e în plin exercițiu al funcțiunii: inginerul agronom Gheza Horvat nu se mulțumește cu o simplă expunere a lecțiilor. El insistă asupra fiecărei probleme pînă e înțeleasă. Accent deosebit pune pe trei lucruri: cum trebuie făcută o lucrare, cum este ea efectuată de către cooperatori din Roșiori, ce a fost bun și ce a fost rău în efectuarea ei. Și negreșit se trag învățăminte.

N. DENDRINO

Casa nouă a familiei Porojan, comuna Rătești, regiunea Argeș

CUNOȘTINȚE ȘI BELȘUG

Dezbătînd Statutul cooperativei agricole de producție

Oglindă a vieții și activității noastre

Timp de opt ani de zile (cooperativa noastră agricolă a luat ființă în 1958) drumul ne-a fost un suș continuu. Am urmat în tot acest timp neabătut recomandările partidului privind dezvoltarea neîncetată, economică și organizatorică, a cooperativei agricole și n-am avut decît foloase. Pe o suprafață relativ mică de teren — avem în total 783 hectare — practicînd o agricultură intensivă am ajuns la producții bune și la un venit mulțumitor. După opt ani de zile, venitul la suta de hectare este de 324 000 lei. Pămîntul cooperativei cu o structură foarte variată și un grad de fertilitate mijlociu, a dat anul trecut producția maximă la grâu: 2 500 kg la hectar. Nu-i un joc al întîmplării ci consecința unui complex de factori dintre care, în primul rînd, fertilizarea. Încă de la primele sale rînduri statutul C.A.P. menționează printre căile prin care cooperativa agricolă își realizează scopul: „...folosirea rațională a pămîntului, ridicarea continuă a fertilității lui”. Așa am procedat, așa vom proceda în continuare. Apa din canalul Leoatal sat face o parte din cerințele irigațiilor. Dar în anul acesta avem un proiect, irigarea a încă 100 de hectare prășitoare și legumicultură iar sursa de apă va fi de data aceasta izvorul de la punctul Recile care n-a fost niciodată pînă acum folosit în acest scop. Iată încă una din sursele care vor contribui efectiv la rodnicia pămîntului nostru.

Am spus că statutul este un document de viață autentic, că el reflectă stadiul nostru actual de dezvoltare, că trasează jaloane pentru o activitate spornică în viitor. Din multele exemple care vin în sprijinul acestei afirmații aș alege numai unul. Este vorba de o problemă foarte importantă de ordin organizatoric și anume de competența consiliului de conducere. De multă vreme noi am simțit nevoia ca inginerul gospodăriei și contabilul șef, cadre cu pregătire, să participe activ la lucrările consiliului. Aceștia erau invitați negreșit fiindcă necesitatea o cerea, dar ei aveau în adunările consiliului un rol consultativ. Cînd consiliul de conducere a stabilit repartitia culturilor pe tarlale în funcție de fertilitatea fiecărei sole, prezența inginerului agronom a fost indispensabilă. Cînd s-a renunțat la formula brigăzilor mixte (cultură de cîmp și legumicultură) deoarece ele nu asigurau o specializare strictă a oamenilor, am consultat de asemenea și pe inginerul agronom. Cum s-ar fi putut altfel diu moment ce inginerului nu-i poate fi străină nici o problemă de muncă și viață a cooperativei agricole? La fel se petrec lucrurile cu contabilul șef. Am discutat de pildă în consiliu despre folosirea judicioasă a fondului de zile-muncă. Contabilul șef a prezentat o informare și cu aceasta rolul său ar fi trebuit să se încheie. Dar omul ne-a comunicat încă atîtea lucruri despre folosirea cu eficiență a zilelor-muncă, despre cazuri de irosire a zilelor-muncă, despre norme necorecte etc., pe care noi le-am ascultat cu mult interes. Acum ei vor face parte din consiliu,

și pe lingă pricepere vor aduce cu ei și răspunderea. Proiectul noului statut a consfințit la timpul oportun acest lucru.

Se vorbește în statut de principiul muncii colective în consiliu, de obligația fiecărui membru al consiliului de a se achita conștiincios de îndatoriri. Consiliul nu poate fi un organism viu dacă unii dintre membrii săi sînt „prezențe onorifice”. Am avut un astfel de caz în persoana șefului de echipă Moise Stelian care muncea bine pe tarlăua lui dar uitase că obligațiile sale sînt mult mai largi. Alt membru în consiliu Ion Radu, șef de echipă în brigada 1, văzînd că la echipa vecină nu se decolează bine sfecla de zahăr n-a atras atenția celor aflați în greșală și nu a informat nici consiliul. E adevărat că între timp Ion Radu a reflectat și și-a schimbat atitudinea dar am amintit întîmplarea ca să alții și să învețe.

Aș vrea în încheiere să spun ceva despre ecoul produs la noi de statutul Casei de pensii al membrilor cooperatori. Avem în cooperativă 230 de bătrîni care vor beneficia de pensie. E un gest de res-

pect și omenie caracteristic orînduirii noastre. Dar mulți din bătrîni noștri sînt încă în putere. Viața le-a fost îndestulată și ei se află acum la vîrsta lor respectabilă plini de vigoare și optimism. Cooperativa agricolă le dă posibilitatea să facă anual un plus de zile-muncă. Șisu Mihai de pildă, care e paznic la fermă, a realizat în 1965 peste 160 de zile-muncă. Dacă adăugăm și lotul individual, care constituie pentru ei o posibilitate în plus de cîștig, putem spune că bătrîni au un întreit motiv să se gîndească la bătrînețea lor cu seninătate. Prevederea din statutul cooperativelor agricole privind acordarea de pensii bătrînilor și celor inapți de muncă, a cărui expresie este statutul Casei de pensii a cooperativelor, dă răspunsul cel mai concret la ceea ce a constituit din totdeauna o problemă socială în viața satului nostru.

ION STOICA
președinte al cooperativei agricole
de producție din comuna Pietroșani,
regiunea Ploiești

Bătrînețe fără griji

După ce zările au sosit în sate cu vestea de mult așteptată, nepoții citeau cu glas tare celor bătrîni proiectul de statut al Casei de pensii, a membrilor cooperativelor agricole de producție.

Bătrîni cu părul cărunt sorbeau cu bucurie cuvintele citite de nepoți.

În ochii lor se citea bucuria și recunoștința față de partidul nostru care a știut să găsească posibilitatea rezolvării uneia din cele mai vechi și mai grele probleme sociale la sate — asigurarea existenței la bătrînețe a țărănilor cooperatori.

Cînd am deschis ochii și am început să înțeleg cite ceva, acestea se petreceau în tovărășia lui moș Ion, care avea și timp și răbdare să-mi explice tot ce știa și el despre lume, despre viață. Moș Ion era tare bătrîn, muncise toată viața ca argat pe la boieri: bătrînețea îl prinsese cu o cămașă și o pereche de pantaloni pe el. Aceasta era toată agoniseala lui după o viață întregă de amar și trudă.

Tata l-a oprit la noi și l-a îngrijit pînă la moarte.

Moș Ion nu dormea în lîngul patului, ci de-a curmezișul — cu capul spre fereastră

și nici nu se dezbrăca. Mult mai tîrziu am afla că moș Ion, argat fiind toată viața, căutînd să fie pe plac stăpînilor la care lucrase, se culca îmbrăcat și cu urechea la geam — dormea iepurește. Cînd îl strigau stăpînii și-l porunceau să pună caii la trăsură și să plece „te mirî unde”, la auzul strigătului: Ioane!... moșul sărea-n picioare și răspundea: Gata cucoane!...

Cîți „Ioni” din aceștia nu întîlneam în trecut în satele noastre, de care la bătrînețe nu avea nimeni grijă!

Și din păcate adesea din cauza unora tineri, care nu-și respectă îndatoririle, bătrîni mai au și-n zilele noastre ne-cazuri.

În munca mea de lucrător în Sfatul popular raional, multe din audiențele pe care le primesc sînt solicitate de bătrîni. Sfatul popular se apleacă totdeauna cu grijă asupra cerințelor lor.

Prin măsura luată de partid și de regimul nostru de a se înființa „Casa de pensii a țărănilor cooperatori” se răspundește muncii acelor țărani care erau chinuți de gînduri și întrebări lăuntrice... „oare la bătrînețe voi avea cu ce trăi?” Adeseori aceste gînduri îi fă-

cea mai avari, mai egoiști și nu scăpau de ele toată viața.

Măsura luată de a se trece la pensionarea bătrînilor cooperatori va avea darul să mobilizeze și să sudeze mai mult activitatea țărănilor cooperatori, pentru consolidarea cooperativei lor, pentru a o face mai bogată, fiind convingîndu-i că, cu cît va fi mai bogată cooperativa, cu atît va fi mai bună și situația cooperativelor la bătrînețe. Totodată ei se vor bucura pe mai departe de lotul dat în folosință, de produsele primite conform prevederilor statutului și chiar de alte ajutoare bănești.

Aceste drepturi asigurate bătrînilor înseamnă prelungirea vieții țărănilor cooperatori, înseamnă asigurarea unei bătrîneți fericite, înseamnă că bucuria anilor muncii toată viața va rămîne în ochii și obrazii bătrînilor neștearsă pînă la sfîrșitul vieții lor.

E bine să știe și ei și nepoții care le citesc zările în zilele acestea că astfel de fapte nu se întîmplă nicăieri pe lume, decît acolo unde a ieșit învingător socialismul.

STERE NICHIFOR
președinte al Sfatului
Popular raional Călărași,
regiunea București

Respect și omenie față de om

Cine nu-și aminteste cum era viața țărănilor în trecut? Cît timp erai în putere și puteai munci te mai descurcai. Cînd însă, fie din cauza unei boți, fie de bătrînețe nu mai puteai munci, deveneai o povară pentru copii sau nepoți. Iar pentru cei care nu aveau nici urmași, era și mai greu.

Nici bătrîni mei n-au avut o viață prea ușoară. Cu toate că eram patru frați, nici unul dintre noi n-am fost în stare, datorită condițiilor de viață de atunci, să le asigurăm o bătrînețe lipsită de griji.

Astăzi, în comuna noastră sînt numeroși săteni care, din cauza vîrstei sau a unor boli, nu mai pot participa la muncă în cooperativa agricolă dar primesc, anual, ajutoare în produse și bani. La cei 67 de

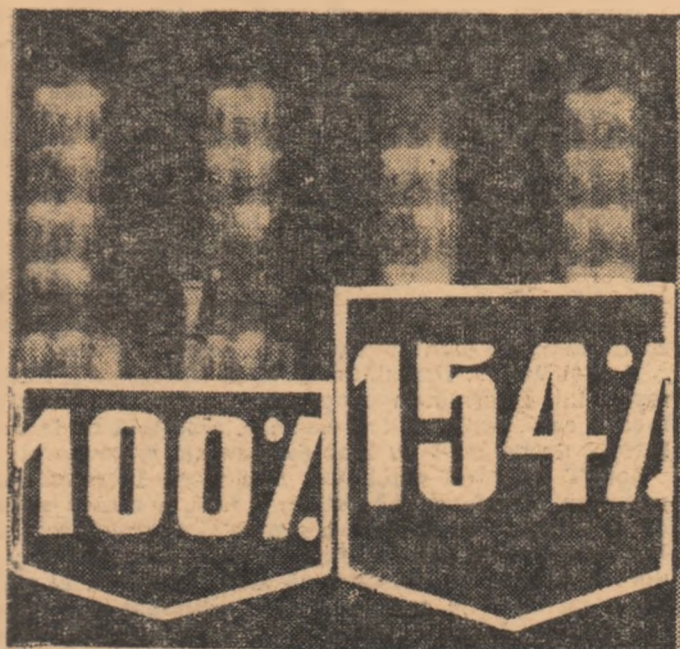
ani, încă mă mai simt în putere și lucrez alături de ceilalți cooperatori. Anul trecut am făcut vreo 300 de zile-muncă. Pe lingă banii și produsele primite pentru muncă mi s-a dat și ajutorul de bătrînețe. Dar într-o bună zi, cînd puterile îmi vor slăbi, o să mă asfîmpăr. Și o voi face fără grija zilei de mîine. Apariția recentă a proiectului de statut al Casei de pensii a membrilor cooperativelor agricole de producție, este încă o dovadă a grijii permanente ce ne-o noartă partidul. Să primim pensie lunară, e un lucru la care țărani nici nu puteau visa în trecut!

Am citit cu atenție proiectul de statut al Casei de pensii. M-am oprit mai mult asupra capitolului în care se

arată că veniturile noastre viitoare ca pensionari, vor crește „pe măsura dezvoltării și întăririi economice a cooperativelor agricole, a creșterii veniturilor acestora”. Am mai reținut și faptul că pe lingă pensia lunară, cei inapți de muncă vor primi și produse în natură și vor păstra în continuare lotul atribuit pentru folosință de către cooperativa agricolă.

Datorită acestor prevederi, fiecare dintre noi va avea o bătrînețe lipsită de griji. Iată de ce, gîndurile noastre se îndreaptă pline de recunoștință spre partidul nostru drag.

NICOLAE I. MANDA
țărăn cooperativ,
comuna Tepești,
regiunea Oltenia

1965 1966

Quantitățile de îngrășăminte chimice folosite în agricultură sînt în creștere

Adeesea în trecut bătrînețea era un adevărat blestem pentru țăran. Roadele de pe cele 2-3 pogoane de pământ nu puteau astîmpăra foamea multor guri și, precum spunea proverbul, dacă doi părinți puteau crește nouă copii, cei nouă copii nu puteau hrăni, la rîndul lor, doi părinți. Neavînd interesul să rezolve această problemă, societatea burghezomoșierească s-a mulțumit să susțină că de vină-s copiii. S-a încercat moralizarea lor. S-au înființat unele societăți de binefacere; scriitorii au scris povestiri educative; dar totul a fost în zadar. De altfel, atîta vreme cît baza materială rămînea aceeași, cît numărul celor 2-3 pogoane pentru o familie nu se mărea, cît dimpotrivă se micșora, nu putea fi vorba de o rezolvare a problemei. Cei nouă copii deveneau, la timpul lor, părinți, în sarcina cărora stăteau de nouă ori cîte 8-9 copii și, bineînțeles, gîndul nu putea să le stea întîi la bunici.

Iată că azi, societatea noastră socialistă, care a rezolvat, prin înfăptuirea revoluției în toate domeniile, atîtea și atîtea probleme, vine să asigure bătrînilor de la sate dreptul la o viață liniștită, fără chinurile lipsurilor și a umilinței la care erau supuși odinioară.

Proiectul de statut al Casei de pensii a membrilor cooperativelor agricole de producție constituie o dovadă în plus a grijii regimului nostru socialist față de toate categoriile de cetățeni ai patriei. Potrivit acestui statut, membrii Casei de pensii au drepturi de pensie în bani în caz de bătrînețe și de invaliditate pentru pierderea capacității de muncă. Pe lingă pensia în bani, membrii Casei de pensii mai au dreptul la: ajutoare în natură ce se acordă de către cooperativa agricolă, potrivit statutului acesteia. Cooperativele agricole care au posibilități pot acorda pensionarilor cooperatori, în afara pensiei ce se dă de către Casa de pensii și alte ajutoare în bani; folosința în continuare a lotului atribuit de către cooperativa agricolă, potrivit prevederilor statutului acesteia; veniturile realizate din munca depusă în cooperativa agricolă, după pensionare.

Sumele ce se vor acorda deocamdată viitorilor pensionari sînt, desigur, modeste. Ele constituie însă doar un început. Pe măsură ce nivelul agriculturii noastre se va ridica, și cooperativele agricole de producție se vor întări, se va întări și Casa pensiilor. O dată cu aceasta, va crește și posibilitatea de a se îmbunătăți continuu pensiile.

Despre prevederile proiectului de statut, ziarele au publicat numeroase declarații ale oamenilor muncii de la sate. După ce au citit cu atenție proiectul,

cooperatorii au stat și au chibzuit, au discutat între ei și au hotărît că așa e bine, cum e trecut în proiect: pensia se asigură prin munca tuturor cooperatorilor. Și este firesc să fie așa. Cooperatorii din întreaga țară constituie o familie unită. Și unirea face puterea. An de an, cooperativele agricole devin tot mai prospere. De la ele vine belșugul omului cîtă vreme poate munci, tot ele îi asigură și bătrînețea.

Bătrînețe, haine grele, spunea odată cîntecul. Nu era vorba numai de greutatea fizică aduse de vîrstă, ci mai ales de cele economice și morale. Cea mai mare teamă a omului de la țară era grija zilei de mîine. Cu ce se va hrăni cînd nu va mai putea să lucreze? Cine îl va ajuta? „Banii albi“, pentru „zilele negre“, adică tot ce stringea omul în tinerețe ca să aibă la bătrînețe, îi erau uneori de ajutor. De-seori se întimpla, însă, că zilele negre veneau prea devreme, și omul se zbătea în necazuri încă de tînră.

Proiectul de statut al Casei de pensii a cooperativelor deschide noi perspective omului muncii de la țară. Îl ajută să privească senin viitorul care va fi cu atît mai luminos, cu cît cooperativele agricole vor căpăta o dezvoltare mai mare. „Va trebui deci să muncim mai bine — spunea deunăzi un cooperator — pentru a face cooperativele să inflorească tot mai mult. Să crească veniturile. căci o dată cu ele va crește și cota repartizată pentru Casa de pensii“. Stă în puțința fiecărui cooperator, în parte, de a folosi cele mai bune metode de lucru bazate pe învățăturile științei, și o tehnică înaintată.

Societatea de ieri, burghezomoșierească, a dat țăranilor mizerie și gloanțe. Peste 11 000 de țărani împușcați de jandarmi au mușcat țărina în 1907. Milioane de oameni ai muncii de la țară, roși de mizerie și pelagră, au căzut victime exploataților care au împilat întregul popor muncitor.

Astăzi, după numai 20 de ani de la răsturnarea puterii burgheziei și moșierimii, milioanele de țărani li se creează condiții de asigurare a bătrîneților. Nu e vorba de faptul că va pica mană din cer, care să-i hrănească pe toți, cum spun legendele biblice. E vorba de un fapt real. Oamenii sînt învățați să se organizeze și să muncească mai bine pentru fericirea fiecăruia în parte și a tuturor laolaltă. Să muncim deci cu însoflețire, să facem ca în țara noastră atît de frumoasă și de bogată să nu fie nimeni nefericit.

ȘERBAN NEDELICU

Ore de vîrf în biblioteca comunei Bosanci (Suceava)

BLOCURI ALBE

Printre blocuri, printre stele
Ard și ferestrele mele

Și dacă se sting pe rînd
Le aprind din nou în gînd.

Cade umbra pe balcoane;
În ferestre vin icoane

Luminate mi se pare
Dintr-un somn de luminare,

Iese veacul meu din somn
Cînd strivitul crește domn,

Cînd ascult pe la ferestre
Cum s-adună alba zestre

Vine ca o dimineață
Peste somn și peste ceață

Intr-o zi de august caldă
Fată-ntoarsă de la scaldă

Și pe trupul ei răsună
Aur cald, argint de lună

Cît n-a prins cerul de veste
S-a strîns zestre de poveste.

D-ai-a printre blocuri albe
Ard ferestre, joacă salbe.

RADU BOUREANU

MEDIC LA BOIȘOARĂ *

Simbătă 31 martie 196..

Astăzi, după douăzeci și una de zile de catagrafiere, reușim să înregistrăm și ultimele 50 de gospodării boișorene. Despuind datele strînse în mormanul de caiete, fac bilanțul Sînt, momentan, medic-statistician... În Boișoara trăiesc azi 3 353 locuitori.

1 618 (adică 48,65%) sînt bărbați și
1 735 (adică 51,44%) sînt femei.

În „Marele dicționar geografic al României“, redactat de George Ioan Lahovari, în anul 1896, găsim unele date interesante. Comuna Boișoara, aflată pe atunci în „plaiul“ Loviște (cu reședința la Șuici), avea 403 familii cu 1 621 locuitori. În comună se aflau trei biserici, o școală primară rurală cu un învățător, trei circiumi și atît.

Astăzi, în cele trei școli, două de 8 ani și una de 4, precum și în școala profesională pomicolă, de 3 ani, sînt școlarizați 639 elevi.

Cadrelor didactice sînt în număr de 24.

Mai există: 4 biblioteci, 3 cămine culturale, 4 magazine ale cooperativei de consum, 3 bodegi și 3 mori de apă.

Dar în afara cifrelor și deasupra lor, mai există și alți factori, care deși nu apar în statistici, sînt foarte importanți. Boișoreanul de azi duce o viață incomparabil mai bună decît aceea a bunicului său din 1896. La Boișoara domnește o bunăstare alimentară și vestimentară remarcabilă. Există multe case noi, iar altele sînt în construcție, într-un ritm neîntrerupt, preschimbînd fizionomia sărăcăcioasă a satului de ieri într-una nouă, luminoasă și mult mai arătoasă. Fiindu-ș-arhitecții lor proprii, boișoreni își construiesc locuințe din verve ca stil și sub raportul originalității, folosindu-și creator fantezia și inteligența.

Numărul aparatelor de radio pare neverosimil de mare pentru un sat din creierii munților. Antenele exterioare sînt interioare au devenit o caracteristică a mediului. Mobilă nouă, de bună calitate și de tip urban, invadează satul, în dauna „tradiției“, dar în folosul civilizației. Mașinile de cusut, de ultimul tip, apar și ele ca obiect obișnuit.

15 aprilie 196..

Ion T. a prins din nou, la aparatul de radio, picup-ul și a deschis larg fereastra, să asculte întregul sat cîntecele executate de Maria Tănase și astfel — după cum îmi spune Roșianu, oficianul sanitar — „să știe toți cine e el“. To Roșianu îmi povestește că tatăl lui Ion T. era socotit, în vremuri, cel mai zgîrcit om din Boișoara. Familia lui, din șase persoane, nu mîncea în tot cursul anului, decît circa sută de kilograme carne de porc pe care-l tăia de Crăciun un miel de Paști și circa douăzeci de găini sacrificate în restul anului. Laptele de la vaci și de la oi îl făcea brînză și se ducea s-o vîndă tocmai pe la Sibiu. Hrana de bază, pe timp de iarnă, erau varza acră, fasolea, cartofii și murăturile.

Toată familia locuia într-o singură cameră și casa, construită înainte de 1900, de bunicul lui Ion T. stătea gata să cadă. De altfel, cam aceasta era viața celor mai mulți din Boișoara. Mînceau și se îmbrăcau prost, dormeau ca vai de lume pe scinduri sau pe rogojini, să economisească un ban ca să cumpere pămînt și să scape de exploatare.

Astăzi, Ion T. îi răzbună pe tată-său, pe toți moșii și strămoșii lui. Lucrînd în cooperativa agricolă el a izbutit să-și facă o casă nouă, cu trei camere, mobilată ca la oraș. Locuitorul de pe jos l-au luat dușumeaua și covoarele oltenesc.

Ion T. are trei copii. Cel mai mare lucrează la o întreprindere forestieră. Al doilea, o fată, a rămas acasă, iar cel de al treilea este în clasa a șaptea și se pregătește să mearg la școala medie din Rîmnicu-Vilcea. Vrea tată-său să-l facă doctor, pentru ca Boișoara să aibă un medic al său, permanent, nu ca pînă acum, că s-au schimbat și cîte doi pe an.

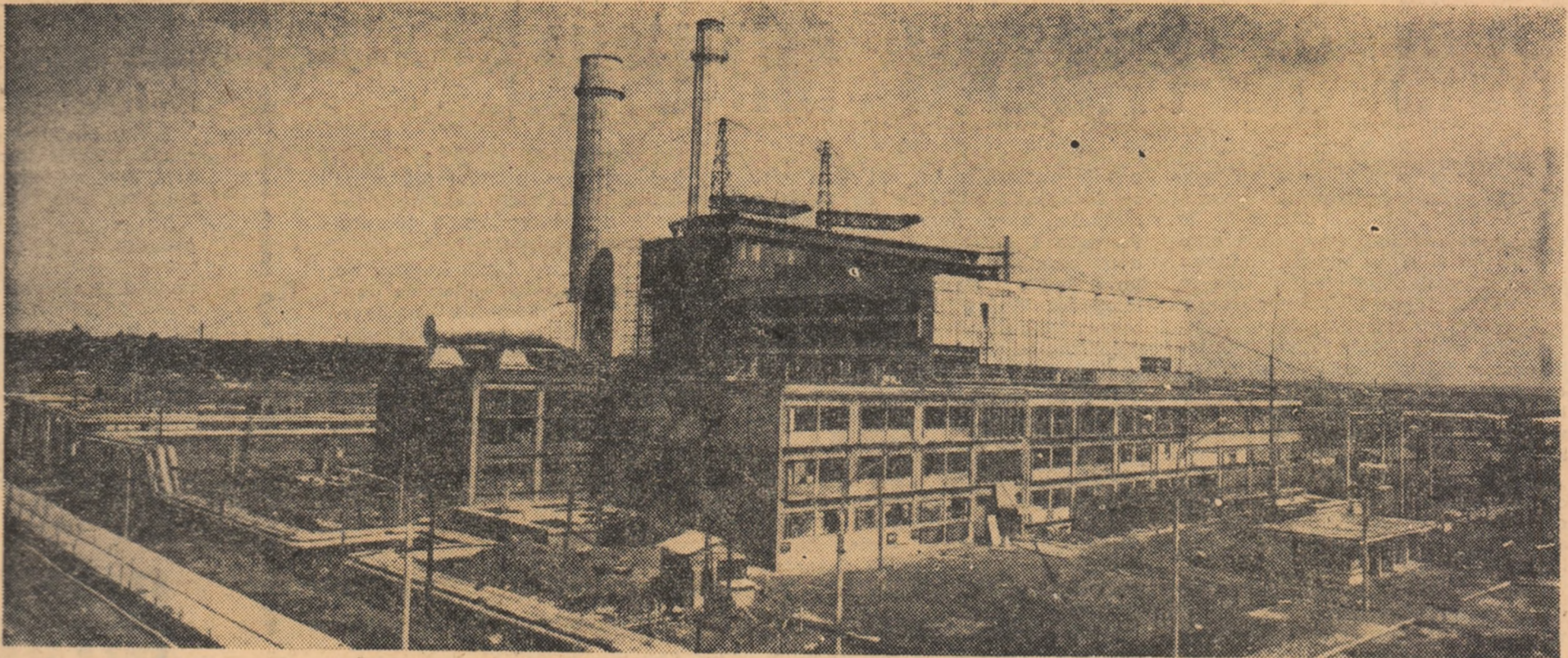
Cîntecele Mariei Tănase s-au terminat. Sînt sigur că acum vor urma cele executate de Zavaidoc, pe care nene Ion T. îl prețuiește mult.

Nu m-am înșelat.

Peste vîi răsună vocea renumitului cîntăreț de muzică populară.

ANDREI PANDREA

* Fragment din volumul cu același titlu, în pregătire de E.P.L.

a termocentrală
din Iași

...eodată m-am simțit mișcat. Și moș
Grigore a început să povestească,
ridicându-se parcă din amortire —
„cum a văzut el de două ori pe
„Vodă”. Și ascultând, mă gîndeam
mulți dintre umiliții pămînteni ai țării
văzută odinioară pe acel domnitor al
dului, și că mulți își aminteau în
aceea clipele din trecut ca și moș
ore.

...casă se întinsese o liniște ca de
eghi.

Acu, într-un rînd, grăia bătrînul,
am de la moară... Și era așa, in-
nurg. Mergeam pe lingă boi și eram
proape de jîtărie. Iaca, aud în urmă
ălăi, întorc capul, văd o trăsură cu
cali... De pe capră mina un român
uman și cu căciulă de oaie... Mă gin-
: Aista nu-i boier mare... Nu mai
caru cu două roate în șanț... nu mai
vii degeaba... Cînd m-ajunge trăs-
lin urmă, întorc iar capul... Văd
ansa un negustor... era îmbrăcat cu
e de șiac călugăresc... Se uită el la
e. Zice: Noroc bun, bade! — Mulț-
dumilorvoastre! — Cum îi zice sa-
i istuia? — Dumbrăveni, zic. Ince-
l pe urmă să mă întrebe cine stăpi-
e satul, cine-i primar, și altele. Ve-
al oprise caii. Dacă am văzut, m-am
și eu cu carul. Zice negustorul:
o duceți cu boierul? — Dă, dom-
zic, dacă cel ce-ar întreba ar ști,
mai întreba... Boieru-i boier și noi
em țărani... Ce putem noi face? El
cut așa: Hm! Pe urmă s-a uitat la
e așa, parcă jalnic, ș-a spus: Bade!
ră și stropită cu lacrimi e pîinea pe
o minică norodul! — Mă uit eu la
ul. Ce are negustorul ista, mă gin-
de stă de vorbă cu mine? — Gră-
el iar: Da' cu vornicul cum o du-

Mihail SADOVEANU

CUZA-VODĂ

— Fragment —

ceți? — Apoi, domnule, zic, vornicul e
ridicat dintre-ai noștri... El ne arde și ne
frige... Iaca, eu am plătit birul o dată,
și el mi-l cere a doua oară... Spune că
dacă nu plătesc, îmi ia boii... — Așa? —
Așa! — Apoi, zice el, este o vorbă. Zice:
Cine ț-a scos ochii? — Frate-meu. —
Aha! de-aceia și i-a scos așa de adine...
— Eu stam și mă uitam la el. Da' avea
el un glas așa de blind și se uita așa la
mine, e-am început eu a-i spune de-ale
noastre, dintre multele pe care le indur-
răm... Și zic eu: Dreptatea noastră cea
veche, domnule, de mult îi moartă, iar
Vodă nimica nu știe...

A zimbît atuncea negustorul. Pe urmă
ne-am luat noi ș-am intrat în sat... Era
sară acuma. Și vornicul iese de-acasă să
se ducă la crișmă. Zic: Iaca vornicul!...
Se dă jos atuncea negustorul din trăsură
și oprește pe vornic... — Adevărat e,
zice, că dumneata, vornice, iei două bi-
ruri de la oameni? Nu-s ei de o lege și
de un neam cu dumneata? Cum de faci
asemenea lucru? — Da' cine ești dum-
neata? strigă vornicul. Să-ți arăți in-
dreptările. Ce ai a mă întreba? Doar
știi că nu ești ispravnicul, ori Vodă... —

Ba-s Vodă!... a zis zimbînd negustorul.
Și cum m-am uitat cu ochii holbați la
el, l-am cunoscut că-i Vodă și a cunos-
cut și vornicul...

Moș Grigore începu a rîde încetinel,
cu mulțămire, ca și cum întimplarea a-
ceasta veche se petrecea a doua oară
înaintea ochilor lui.

— Apoi a doua oară, vorbi iar într-un
tîrziu bătrînul, l-am văzut pe Vodă tîr-
zlu, după ce s-au unit boierii și l-au scos
din domnie... Am auzit noi că s-a dus
prin străinătăți și acolo a murit de inimă
rea. După ce-a murit, l-au pornit cre-
dincioșii lui spre țară ca să-l ducă la Ru-
ginoasa... S-a aflat atuncea prin sate că
are să-l aducă pe Vodă Cuza cu trenul
pe la Burdujeni... Era vară, cald și fru-
mos, și cîmpiiile numai o verdeață. Și
cum s-a dat vestea prin sate, a început
a porni norodul de pretutindeni, ca să
iasă înaintea trenului, prin gări... Am
umblat și eu noaptea două poște și m-am
dus să-l aștept, în gară la Liteni... Era
atunci într-o duminică, și lume de pe
lume, norod mult se strînsese într-o parte
și-n alta a drumului de fier... Și-am aș-
teptat noi, am așteptat, și într-o vreme

s-a arătat și trenul, venind încet, încet,
ca la înmormintare... Și oamenii tăceau
cît vedeam cu ochii în lungul liniei și
toți stăteau cu capul gol... Trecea trenul
și pe urmă se luau și ei încet în urma
lui... Dar în gară la Liteni s-a oprit... Și
era Vodă așezat în sicriu, într-un vagon
deschis, împodobit cu cununi de flori și
cu perdele negre... Și cum s-a oprit va-
gonul, a început a sui norodul: bătrîni,
femei, copii, bărbați, toți se suiau ca să-l
vadă și să-l sărute... M-am suit și eu, —
și l-am văzut cît era de frumos, de voi-
nic, și tînr încă... și parcă dormea... și
parcă zimbea, ca atunci, în sara ceea
cînd a stat în fața vornicului și a zim-
bit... M-a pălit așa o jale pentru părin-
tele nostru, că am început a plînge... Și
toți pe ciți i-a făcut el gospodari pe pă-
mîntul ista, toți la ciți făcuse dreptate
și erau acolo — toți lăcrămau... Și tot
se petrecea lumea, și-l sărutau și i se
închinau... Și după aceea iar a pornit
trenul acela, cu sicriul, printre ogoarele
pline de holde, ogoarele oamenilor, de
dînsul dăruite.

Ș-am pornit și eu împreună cu mulți
alții, cu capetele goale, pe drumul de
fier — ca să ne ducem să-l vedem și la
mormîntul lui, acolo...

Iar prin sate, unii din vornici și din
ciocoi îndemnau pe flăcăi să nu-și lese
hora, — ei să joace, cu lăutari, că-l xi
de sărbătoare... Da' tîneretea asculta de
bătrîni, și mergea să vadă pe domnitor...

Moș Grigore de mult își isprăvisse isto-
risirea... Stam acuma sub lăicere, în pa-
tul cel mare de sub culme, și nu puteam
dormi: îmi stăruia înaintea ochilor ca o
icoană, cu zimbet trist, cu ochii închiși,
într-o lumină de vis, domnitorul noro-
dului...

CLĂCAȘII CĂTRE DIVAN

Ne-ncredințăm nădejdea înaltului Divan
Că ne-a ajuns răbdarea la capăt de aman,
Din bun-străbuni tot greul cît este el de greu
Pe umere să-l ducem încovoiați mereu.
Nimic nu ne alegem din cite plămădim.
Vin alții să culeagă. Pe alții-i indulcim.
Podvezi și beilicuri doar numai noi făcum
Pe cap de om dînd biruri, pe vatră și pe fum.
La boieresc trudirăm cuptorul cînd e-n toi.
Ispravnicii-i ținurăm în slujbe numai noi.
Doar numai noi o pine cu lacrimi am mîncat
Pentru războaie oase doar numai noi am dat.

...Iar cînd puhoi dușmanul se spulbera răpus,
Pe cîmp făcurăm iarăși să crească griul sus
Și valuri de sudoare pe brazde am vărsat,
Pămîntul să se spele de singe și păcat.
Ci parte tot n-avurăm de drepte rînduieți —
Ne-a îngelat boierul la hulpave-nvoieți,
Ne-a despuiat vîtaful, zăpciul ne-a bătut
Și ne-a luat și vaca și boul cînd a vrut
Și puiul și găina și oul din cuibar
Și laptele din gura copilului sugar.

... Cînd pe moșie holde mai spornice se fac,
Alătura, ogorul țaranului sărac
Se-neacă-n buruiănă și păpușoi necopți
Tinjese bătuți de bruma pîrdalnicelor nopți.
Dă crivățul, dă frigul, nevoia dă și ea
Că nu mai știm de foame nici drumul a-l vedea
Și ne alungă iarna pustie din bordei,
Să mi logim la curte o strachină de mei.

Ne-nfățișăm la pragul înaltului Divan
Că ne-a ajuns răbdarea la capăt de aman
Și cerem ca norodul să fie-n drepturi pus,
Cuvîntul lui în obște să poată fie spus.
Să se ridice biciul ce-atît ne-a ovilit
Batjocorînd părinții și părul lor albit.
Și birul de tot felul să fie oborît
Și boierescul care destul ne-a amărit.
Iar dacă-i cu pornire să alinăm furtuna
Vrem obște românească să fie numai una,
Cum una suferința ne-a fost pe umeri cruce
De-am îmbrîncit, că altfel n-om mai putea-o
duce.

VICTOR TULBURE

N. GRIGORESCU: Unirea Principatelor
(Muzeul de artă al Republicii Socialiste
România)

Victor EFTIMIU

CUM SE FĂCEAU MINUNILE

O veche cronică franceză spune că pe vremuri se aciuaseră, într-un cimitir de la marginea Parisului, niște vraci care făceau tot felul de minuni, dădeau vederea orbilor, pe ologi îi scăpau de crje, dezlegau limba mușilor și a gingavilor, iar femeilor sterpe le cîteau din cărțile sfinte latinești, le îndopau cu tot felul de leacuri, ca să rodească peste nouă luni. Ba le în- trebau și ce vor să fie pruncul, fată sau băiat, ca să-l facă băiat sau fată după voia părinților.

Venea lumea din toate mahalalele orașului ba și din alte țiguri și sate ale Franței și Navarei, să se tămăduiască în cetatea morților, care se făcuse izvor de viață nouă.

Veneau bolnavi și se vindeau în văzul tuturor, nu numai din auzite. Veneau acolo în circa altora sau purtați pe targa.

Pe orbi îi aducea de mină cite un copil, o rudă sau un prieten. Alții se țrau sprijiniți și ei, oftînd și văică- rindu-se.

— Credință și răbdare! le spu- nea mai marele vracilor, un popă răspopit.

Toată mulțimea aceea care se adunase în jurul vechiului și depăr- tatului cimitir al Parisului, scumpi- se viața, plătind cu bani grei odăile de locuință, pe la hanuri și pe la

casele oamenilor, iar cei care nici nu închiriau odăi nici nu vindeau merinde, erau nemulțumiți foarte. Pierduseră liniștea. Nu-și mai ve- deau capul de altă forfotecă de lume. Beșiile, bățiile, furtișagurile se înteseră. Pînă la urmă, se hotărîră oamenii locului să facă plîngere re- gelui rugîndu-l să izgonească pe acei venetici, vracii pripășiți în ci- mitir.

Regele aruzise și el de minunile fă- cute acolo, pusese iscoade și aflase că toți acei bolnavi vindecați în vâ- zul tuturor, făceau parte din ceata răspopitului, care îi învățase cum să vie plîngînd și căinîndu-se și să plece unul cite unul, tămăduiți, să vie iar peste citeva zile și iar să plece.

Acești derbedei lucraseră pîn- atunci prin tot felul de orașele și de sate ale Franciei și ale Navarei. Abia acum se încumetaseră să pros- tească și marele oraș de reședință. Dar nu le-a fost d-a bună. Într-o dimineață se pomeniră cu poarta ad- mitrului închisă și pe această por- tă cu o tăbliță pe care scria:

„Din ordinul regelui e interzis lui Dumnezeu să facă minuni în acest loc”.

Citind aceasta, vracii, bucușii că au scăpat teferi, pieriră ca prin far- mec, plîși de toată acea mulțime

de bolnavi care rămăseseră și cu banii luați și cu metehnele nevinde- cate în mădule. Lumea cealaltă era mulțumită foarte.

Cartierul își redobîndi liniștea de altădată și fiecare-și vedea de tre- bă, scăpați de văicărelile și zbie- retele celor veniți de la dracu-n praz- nic să-și afle sănătatea în locașul celor duși din lume.

Nu mai unul era nemulțumit foarte: cardinalul Théobald du Valentinois, arhiepiscopul Parisului. Prea Sfinți- tul ceru Suveranului o grabnică au- diență. Fu primit numaidecît și se în- fățișă Măriei Sale cu o talcă-n cer și cu alta-n pămînt.

— Blasfem și damnațiune, Sire! Cu adîncă supunere am venit să aduc mustrări Majestății Voastre că a vorbit în asemenea nemeapomenit chip despre Domnul Dumnezeu nos- tru. Sînteți un rege atotputernic, dar Domnul Dumnezeu nostru e mai pu- ternic decît toți regii și împărații pămîntului. Rog pe Majestatea Voastră ca în trei zile cel mult, să scoată de pe poarta cimitirului acea inscripție în care e luat în deșert na- mele Domnului Dumnezeu nostru. Dacă nu faceți lucrul acesta, toate urgiile cerului vor cădea pe capul Majestății Voastre și toate plăgile Egiptului se vor revărsa asupra ne- fericitului popor al Franciei și al Na- varei.

Regele îl ascultase cu mare liniște și tot cu mare liniște îi răspunse:

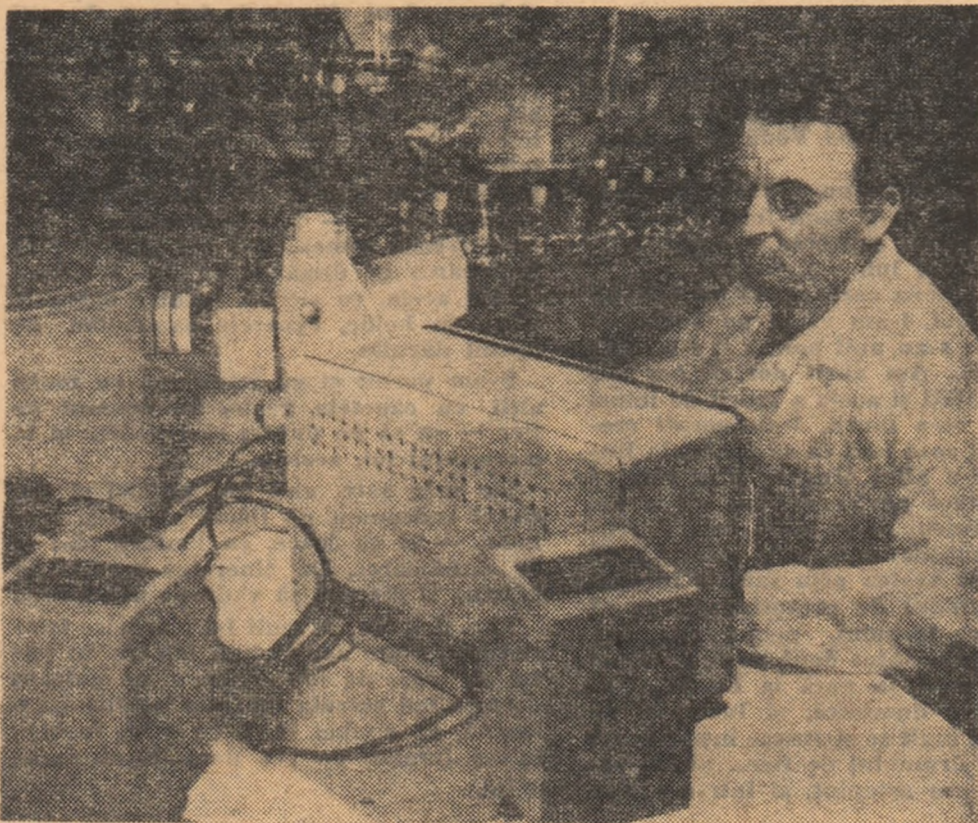
— Uite ce e, Monsenior! Eu sînt rege de drept divin și mă înțeleg mai bine decît alții cu Domnul Dum- nezeu nostru. De aceea hotărîsc a- ceasta: Îți dau trei zile să te răzgî- dești și să-ți retragi anatemele și damnațiunile pe care le-ai aruncat asupra capului meu și al bunului popor al Franciei și al Navarei. Iar dacă nu te vei răzgîndi în trei zile, vei binevoi să părăsești scaunul ar- hiepiscopal și să intri umilit călugăr în mănăstirea Cordelierilor, unde vei minca piinea neagră a pocăinții și vei bea apa rece a izvorului tămă- duirii!

Afară numai, dacă Cel-de-Sus, măsurînd credința și supunerea prea sfinției tale, cu puterea lui ne- măsurată se va îndura și te va face papă la Roma sau anti-papă la Avignon! Așa, Monsenior! Ai trei zile să alegi între Dumnezeu și rege!

Înaltul prelat ieși de la curte mai puțin fâlnic de cum intrase. N-a așteptat să treacă cele trei zile ce- rute de monarh și chiar a doua zi puse să se atîme de poarta cimitiru- lui cu pricina o tăbliță pe care scria:

„Noi, Arhiepiscopul Parisului, prin puterea dată nouă de Sfințul-Scaun și prin încrederea grațiosului nostru Suveran, întărim porunca de mai sus a regelui și interzicem lui Dumnezeu să facă minuni în locul acesta.”

Semnat:
Cardinalul Théobald du Valentinois,
Arhiepiscop al Parisului”

Spectrofotometria microelementelor în cereale. (Institutul de Cercetări pentru cereale și plante tehnice Fundulea)

IULIAN ȘUTA — Rudăria, re- giunea Banat. Poliartrita cronică e- volutivă și spondilartrita anchilo- poetică sînt boli care au o evoluție progresivă și de lungă durată. Ele sînt două dintre cele mai importan- te forme ale bolilor reumatismale.

Tratamentul care se face în aceste cazuri trebuie să realizeze o stabili- zare, deci o oprire din evoluție, pen- tru a nu se ajunge la anchiloze.

În puține cuvinte, tratamentul general este igienic, dietetic, elimi- narea focarelor infecțioase. Trata- mentul medicamentos se face, în afară de săruri de aur (Solganal), cu hormoni de glandă suprarenală, sub diferite forme ale cortizonului, pe gură sau în injecții locale; vi- tamine multe și variate.

Mișcările active (făcute de bolnav singur) sau pasive făcute cu ajutorul altei persoane sînt necesare articu- lațiilor. Tratamentul cu agenți fizici, raze ultracurte, ultraviolete, roent-

CITITORII ÎNTREABĂ

MEDICUL RĂSPUNDE.

genterapia, aplicațiile de parafină sau nămol, tratamentul balnear și multe alte forme de tratament tre- buie încercate atît de bolnav cît și de medicul curant, cu perseverență și cu multă răbdare.

Vă sfătui să folosiți indicațiile medicului care v-a văzut. Treptat vor apare rezultatele dorite.

NECULAI T. SOFRONIE — Du- mești, regiunea Iași Dv. ați ames- tecat o serie întregă de aspecte din care nu se poate înțelege precis boala pentru care cereți sfatul nos- tru.

Ne vorbiți de obezitate. Dacă su- ferii și de această boală, țineți un regim de slăbire. Se recomandă o alimentație completă dar cantita- tiv foarte redusă. Acest regim dă bolnavului obez senzația de foame, neplăcută la început dar suportabi- lă cu timpul.

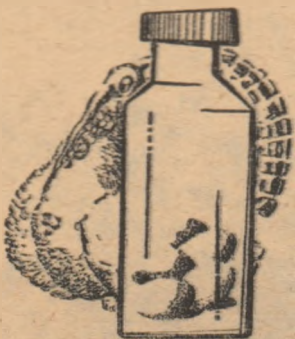
Colita de care suferii de mai mulți ani nu este de fermentație, ci e o constipație cronică care poate fi consecința unei boli de ficat. Este bine ca, pentru această boală, să vă adresați unui medic specialist de gastro-enterologie. El vă va preciza diagnosticul și va prescrie trata- mentul și regimul alimentar.

Dr. EUGEN ȘERBĂNESCU
medic primar

Tilozina
în hrana
păsărilor

Specialiști de la Universi- tatea din statul Nebraska (S.U.A.) sînt de părere că a- dăugarea de tilozină (tilozi- na este un antibiotic activ) în hrana curcilor contribuie

**MAGAZIN
ȘTIINȚIFIC**

la obținerea unor păsări mai mari și mai sănătoase.

Curcile au crescut mai bine atunci cînd în hrana lor s-au adăugat 11—12 părți de tilozină la un milion de părți de hrană. În cazul folosirii tilozinei în proporțiile ară- tate, sporul de greutate poa- te crește cu 5—20 la sută chiar la o reducere a con- sumului de hrană cu 10 la sută.

Oxigen
din
bioxid de carbon

Pentru a trăi, omul are nevoie zilnic, de 1125 gr de oxigen, din care 900 gr pro- vin din aer, iar 225 gr din ali- mente. Înseamnă că, pen- tru a putea trăi într-o navă cosmică este nevoie să se a-

sigure pentru fiecare pasa- ger această cantitate de oxigen. Problema nu-l ușor de rezolvat. De aceea, oamenii de știință caută soluții prac- tice pentru a putea extrage oxigenul din bioxidul de car- bon, gaz emanat o dată cu expirația. Recent, inginerii firmei americane „Convair” au anunțat că au reușit să elaboreze o metodă cu aju- torul căreia poate fi realizat acest deziderat.

268 grefe
renale reușite

După datele recente, în lumea întreagă s-au efectuat pînă acum 672 încercări de grefare a rinichilor (înlocui- rea rinichilor bolnavi cu alții sănătoși) din care 268 au reu- șit, acești bolnavi fiind sal- vați de la o moarte sigură. Mulți dintre cei cărora li s-au înlocuit rinichii trăiesc cu aceștia de peste doi ani.

LA ȘCOALA

ARTEI SECULARE

Ne întoarcem totdeauna cu profundă emoție la arta făurită de genul anonim, la folclor, și constatăm mândri că punctele de vedere coincid, elogiile sînt totdeauna prezente și subliniază continuu uimirea noastră în fața fenomenalei și fără de moarte arte populare. Oamenii acestui pămînt au durat de veacuri monumente fără egal, în mod simplu, muncind pe cîmp, păstorind în munte, culegînd viile.

Femeile și-au legănat pruncii în coșule lingă vatră sau în livadă făurindu-le cîntece să-i adoarmă sau să-i bucure. Glasul de tunet al oierului s-a potolît către seară și după ce și-a adunat turma în țarc a luat cavatul pogorînd stelele din depărtările cerului și mirosul pietelor iubite din depărtările pămîntului, împletindu-le cu melopeea lui, scorînd cea mai tulburătoare din melodii: Doina.

Ca apa țîșnită din pietre, ca sămînța rodită de pămînt, geniul a scos la iveală comori spirituale nebănuite și au învelit pămîntul românesc cu o mîntie tot așa de durabilă ca și mîntia luminii, care-i unică pe meleagurile noastre.

Cercetările întreprinse de entuziaști în impresionanta mină a operelor populare nu pot epuiza și nu pot cuprinde arta acestui popor. Nu s-a descoperit totul în acest țărîm, ori cîte strădani s-au depus, căci florile răsăr mereu ca dintr-un ogor nădrăvan, ca dintr-un miracol.

Artă populară încărcată de sublimă frumusețe, căreia înainte cu două decenii i s-a acordat puțină prețuire, a fost așezată în sfîrșit la locul ei de cinste. Nu i-a mai revenit rolul penibil de a se impoțona ca o papavă și a acompaña chefurile burta-verzimii în periferii cu tarafuri, care mutilau totul, comercializînd nestemate pentru fizicul strucurat în buzunarul lăutarului sau în bancnota lipită cu scuipat de fruntea lui batjocorită.

O, dar, ce splendidă operă de reconsiderare s-a produs de-a lungul ultimilor 20 de ani, în numele mîndriei naționale și al culturii, strămutînd în sfîrșit valorile de la o margine a lumii în pantheon.

Regimul nostru și întregul front artistic au pus în mișcare forțele capabile să valorifice și să ridice din anonimat creațiile artistice și pe scară națională s-a produs un reviriment iar tezaurul cu nestemate folclorice a fost scos în mare lumină sub puternica ocrotire a statului.

De atunci au apărut entuziaștii; ei fiind chemați prin devotament și pricepere să înghebeze formații artistice pentru scoaterea în evidență a folclorului. Așa au apărut acum aproape 20 de ani cunoscutele ansambluri de muzică și dans și printre ele s-a născut tot atunci și ansamblul Ciocîrlia al M.A.I.

Un public larg și plin de pasiune pentru creațiile autentice ale poporului român au electricat săliile și au aplaudat cu căldură ani de-a rîndul ceea ce apărea seară de seară în lumina rampei de pe scena unde evoluau artiștii ansamblului Ciocîrlia.

Rînd pe rînd generații de interpreți au cunoscut contactul nemijlocit cu spectatorii, fiorii și frumusețea actului de cultură, la care participau ca instrumentiști, coriști, dansatori ori soliști vocali. Aura prețurii publice i-a acoperit împreună cu recunoașterea generală a calităților. Numele lor a intrat în notorietate.

Membrii ansamblului Ciocîrlia se simt mîndri că au slujit o artă care nu pierde, nu ruginește și nu cunoaște moarte, iar în leasa țesută de vraja spectacolelor inimile celor veniți să primească programele se zbatteau într-o incintare fără seamăn, aplauzele curgeau ropote și emoția estetică avea darul să cultive spiritul patriotic al maselor de spectatori.

Un șir neîntrerupt de succese a reputat ansamblul Ciocîrlia în turneele din țară și din străinătate, îndreptînd prin activitatea sa încrederea maselor.

Lîngă fluidul muzicii milenare și al jocului din bătrîni profund legate de natura spirituală a neamului nostru, artiștii au dobîndit de la maestrul iscusința trebuitoare, pentru ca nimic din ritmul interpretării să nu scape, iar transpunerea scenică a pieselor să nu aibă cusur. De aceea

ansamblul Ciocîrlia este și un veritabil laborator, o școală a artei seculare.

Pentru respectarea autenticității și a izvoarelor naturale ale artei populare, factorii de răspundere din domeniul creației ai ansamblului Ciocîrlia au pornit an de an după un program riguros, cercetînd zonele folclorice ale țării spre a descoperi noi și expresive piese muzicale, coregrafice spre a îmbogăți și îmbogăți continuu repertoriul.

Fluxul autenticității ca și al valorii incontestabile prin păstrarea originalității cîntecului și dansului, nu putea fi conceput decît printr-un respect atent față de izvorul firesc de unde s-a adăpat. Melodiile culesse sînt adunate într-o bibliotecă și o fonotecă extrem de valoroasă, la ora aceasta.

Colectivul Ciocîrliei numără printre maestrul său, nume prestigioase de cercetători și valorificatori ai folclorului românesc de pildă: muzicologul și compozitorul Viorel Dobos — laureat al Premiului de Stat, coregraful și cercetătorul de mare pasiune al dansului românesc Gh. Popescu Județ — artist emerit, muzicologul și foarte talentatul compozitor Constantin Arvinte, secretarul muzical Eugen Gal, precum și renumitul dirijor de orchestră populară, Victor Predescu — artist emerit. Acești artiști au adus o contribuție reală la descoperirea și slefuirea unor valoroase creații populare, necunoscute pînă la un moment dat.

Fac o mențiune specială pentru un alt artist de mare sensibilitate și căruia îi revine un rol important în activitatea ansamblului nostru și anume: pictorul Ion David, creatorul costumelor de dans a nenunșatei lor jocuri și suite ce s-au pus în scenă. De multe ori costumele create de acest mare, dar foarte modest artist, au primit aplauze la scenă deschisă, atît în țară cît și în străinătate.

Ansamblul nostru numără printre soliștii săi vocali pe Angela Moldovan — artistă emerită, Aurelia Fătu Răduțu — artistă emerită, Benone Stăulescu, vechi cunosținți ale publicului, precum și o sumă de interpreți tineri impuși atenției generale în ultimii ani: Maria Butaciu, Irina Loghin, Maria Ciobanu, Maria Păunescu, Pop Simion și Dumitru Constantin.

Aspect de la un spectacol dat de Ansamblul folcloric „Ciocîrlia”

Soliști instrumentiști de muzică populară: violonistul Tudor Pană, naiștul Ion Oprea, interpretul la cava și cimpoi Marin Chiser și alții, au dat săliilor de spectacole ceasuri de desfătare.

Din corpul de balet al ansamblului țîn să fac o mențiune specială pentru balerini populari de foarte bună calitate și care stîrnesc ovațiile săliilor de spectacole: Ilie Ion — artist emerit, călușar vrednic de toată lauda, Ilie Gheorghe, Maria Tîrcoale, ingenuoasă interpretă a miresei din *Nunta de pe Someș*, Mircea Papastere și Ion Covaci cuplu viguros de dansatori, extrem de originali, precum și Marga Iliuță, Magda Popescu, Corina Alecu, Marin Alecu și alții.

Sediul ansamblului Ciocîrlia oferă vizitatorului imaginea frenetică a unei munci neîntrerupte, la fiecare pas întîlniști dăruiere pentru arta românească, pentru țînuta și renumele dobîndit de colectiv și a cărei stăchetă de prestigiu nu vor să o coboare. Sînt săli speciale de audiții a benzilor, pe care s-au imprimat cîntecele culesse pe viu din satele țării. Acolo se fac transcrieri, se fototechează, iar soliștii își caută cîntecele care se potrivească calităților lor vocale, temperamentului. Acest laborator a dat la iveală *Sirbele din Muscel*, *Neic-al meu din cătănie*, *Foicică bob de fragă*, *N-are mama 10 fețe* și altele.

În altă încăpere în fața unui pian se descifrează, spre pildă, partitura tînărului compozitor Brînduș cu mînunata sa *Doină* interpretată de Agata Druzescu, iar la parterul clădirii, în sala corului, colectivul repetă bunăoară *Zi-i vioră de Constantin Arvinte* sau *Doină olteniască* a lui Paul Constantinescu. La primul etaj

se aud duduind dușumelile sălii de coregrafie unde dansatorii urmăresc o formație de joc și alcătuesc un nou dans ori repetă, pentru viitoarele turnee, *Dansul dobrogean* montat de Gh. Popescu Județ, *Dansul din Munții Codrului*, montat de Ilie Ion. În fața acestei febrile activități de studiu al albinelor care au cules mîerea melosului și jocului românesc spre a-i împărți dulceața și parfumul spectacolorilor, rîmii impresionat.

Ultimul popas pe care-l faci în clădire și care îți dă sentimentul triumfului ce a însoțit ansamblul în toate competițiile artistice îl faci în holul de marmură, unde, ca o încoronare a muncii, vitrinele îți aduc înaintea ochilor, prin transparența cristalului, trofeele cucerite de acest eminent colectiv. Acolo se află Ordinul Muncii clasa I al Republicii Socialiste România și cel mai înalt Ordin de Stat al Republicii Democratice Vietnam înmînat personal de Ho Și Mîn cu ocazia turneului în țara prietenă.

O sumă de distincții și decorații precum și diplome evidențiază participarea artiștilor la diverse festivaluri ale tineretului și studenților: Moscova, Viena, Varșovia, Budapesta, Helsinki etc. Trecerea în revistă a acestor vitrine cu trofeele lor îți dă sentimentul muncii și al succeselor ca o sinteză a recunoașterii lor.

Ansamblul Ciocîrlia va duce cit de curînd mesajul artei populare românești în America de Nord, Canada și în alte țări, făcînd din nou cunoscut tezaurul de valori autentice create de geniul poporului român, împlinînd rolul de ambasador al culturii noastre seculare.

EUGEN TEODORU

Radio - Televiziune

Din programul pe săptămîna 16 - 22 I. 1966

RADIO

RADIOJURNALE ȘI BULETINE DE ȘTIRI: Duminică: programul I: 6; 7; 11; 20; 22; 23.52; programul II: 6.30; 14; 19; 21; 23; 0.52; în fiecare zi de lucru: programul I: 5; 6; 7; 10; 12; 14; 16; 20; 22; 23.52; programul II: 7.30; 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21; 23; 0.52.

EMISIUNI PENTRU SATE: Duminică: programul I: 10; în fiecare zi de lucru: programul I: 6.15.

DUMINICĂ: programul I: 7.40 Zi de odihnă cu cîntec, joc și voce bună. 12.00 De toate pentru toți. 14.15 „Mîndre-s cîntecele noastre” — muzică populară. 16.45 Doi interpreți din două regiuni folclorice: Georgeta Anghel (Oltenia) și Vasile Petrică (Banat). 17.00 Povestirea „Ion Roată și Vodă Cuza” de Ion Creangă (lectură dramatizată). 18.50 Lupta pentru unire ogîndită în presa vremii. 19.00 „Hai să dăm mină cu mină” concert de muzică populară din Moldova și Muntenia. programul II: 6.35 Cîntece din folclorul nou și jocuri populare. 10.35 Pentru iubitorii muzicii populare. 14.30 Satiră și Umor.

LUNI: programul I: 6.22 Jocuri populare. 10.05 „Pe-un picior de plai” — emisiune de balade și jocuri populare. 13.30 Cîntecul săptămînal: „Hora Unirii”. 13.38 „Cit îi Banatul de mare” — melodii populare. 17.15 Figuri de luptători unioniști; programul II: 8.15 „Cîntecul pe strune zis” — melodii populare. 9.35 „Numai badea mi-i drag mie” — muzică populară. 15.10 Ștefan cel Mare în muzica românească (Lucrări de Gh. Dima și Iacob Mureșianu).

MĂRȚI: programul I: 8.08 Tineri interpreți de muzică populară: Viorea Flîntășu, Maria Bararu, Petre Săbădeanu, Constantin Chisăr, Nicu Costache. 17.20 Interpreți de odinioară ai muzicii populare. programul II: 9.05 Popas folcloric pe plaiuri transilvănene. 11.07

Melodii populare de pe întinsul patriei. 13.08 Creații corale românești. 14.45 Melodii populare interpretate de Ilie Artinescu și Radu Simion. 18.00 „Sat nou, cîntec nou” — emisiune de cîntece și jocuri. 18.15 De la frescele Voroneșului la coloana infînită — Frescele Voroneșului. 21.20 Suita de melodii populare.

MIERCURI: programul I: 7.30 Din cele mai cunoscute melodii populare. 13.30 Din muzica popoarelor. 14.20 Mic concert folcloric. programul II: 11.30 Prelucrări de folclor. 13.08 Cîntece de dragoste și jocuri populare. 16.00 Cîntece și jocuri populare. 17.45 „Cîntăreții plaiurilor noastre” — muzică populară. 18.10 Pagini din cronica unirii. Prezentare în lectură dramatizată a reportajului „22—23 și 24 ianuarie 1859” de N. T. Orășanu.

JOI: programul I: 5.06 Cîntece de viață nouă și jocuri populare. 6.22 Hore și sirbe. 12.10 Cîntă Felician Fărcașu și Ilie Udilă. 13.45 Cîntă corul ansamblului folcloric al S.P.C. dirijat de Ștefan Mureșianu. 16.20 Un sat cu vechi tradiții corale: Domnești — regiunea Argeș. 21.25 Varietăți folclorice.

VINERI: programul I: 7.30 Drag mi-e cîntecul și jocul. 11.15 Teatru la microfon: Ovidiu — de Vasile Alexandru. 18.13 Soliști și formații artistice de amatori; programul II: 9.28 Călătorie muzicală pe meleagurile patriei. 14.45 Cîntece haiducești și jocuri populare. 17.20 Melodii populare interpretate de Iosif Milu. 19.30 Memoria pămîntului românesc. Locuri care vorbesc despre unire — evocare radiofonică de Dionisie Șincan.

SĂMBĂTĂ: programul I: 6.22 Jocuri populare din Vrancea. 7.15 Muzică ușoară cu Rodica Paliu și Puiu Frățilă. 11.30 Cîntece de nuntă și jocuri populare. 14.08 Melodii populare îndrăgite de ascultători. 19.00 Din succesele Margaretei

Pislaru; programul II: 10.00 „Mai mîndră țara noastră crește” — program de cîntece. 10.30 Pentru iubitorii muzicii populare. 14.00 Pagini din operele „Fata razeșului” de Eduard Caudella, „Ileana” de Emil Montia, „Năpasta” de Sabin Drăgoi, „La seceriș” de Tiberiu Brediceanu. 17.30 Din tezaurul nostru folcloric muzical. 20.30 „La sfîrșit de săptămîna cîntec joc și voce bună”. 20.45 Scriitori la microfon: Pagini dedicate unirii principatelor române.

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ
11.00 Emisiune pentru sate
19.00 Dialog la distanță — Emisiunea a 6-a — Participă: Regiunile Suceava și Maramureș.

LUNI

20.30 Emisiune de știință. Laureatii „Premiului Nobel” ai anului 1965 în domeniul științelor.
21.20 Din cronica poetică a Unirii. Recital de poezie.

MĂRȚI

20.00 Seară de teatru: Cuza Vodă. Piesă în opt tablouri de Mircea Ștefanescu. Interpretază colectivul Teatrului Național „I. L. Caragiale” din București.

JOI

20.00 „Moș Ion Roată și Unirea”. Ecranizarea povestirii cu același titlu a scriitorului Ion Creangă.

VINERI

21.00 Manej — Spectacol de circ — înregistrat pe peliculă.
21.45 Pagini din istoria Unirii — montaj de versuri și proză.
22.00 Teleglob. Emisiune de călătorii geografice.

SĂMBĂTĂ

21.00 Documente despre Unire. Film realizat de Studioul de televiziune București.

REPROȘURI TÎRZII

De două ceasuri te privesc posac,
Mașina mea, cu față mutilată,
Și mă întreb de pot să te mai fac
La fel de suplă cum ai fost odată.

E vina ta că n-ai clipit din bec
Cînd eu mă angajam în depășire;
De-aceia te-a izbit ca un berbec
„Carpați”-ul ăla ce venea-n neștire.

E vina ta, apoi că n-ai finut
Direcția razantă cu rigola
Și-ai tras presant, de parc-ai fi băut
Palincă, șnaps, coniac sau coca-cola.

E vina ta că n-am văzut prin ceață
(Murise ștergătorul de parbriz!)
Și cînd eram cu borna albă-n față
S-a dus și frîna, fără preaviz.

De-aș fi știut că astăzi nu mai scap
Te controlam de-acas' cum se cuvîne,
Dar nu-i nimic: plătesc să-mi între-n cap
„Să nu mai am încredere în tine.

STELIAN FILIP

Desen dedicat conducătorilor auto care circulă în stare de ebrietate.

„Forma și... conținutul!”

ÎN PATRU RÎNDURI

Autoapreciere

Urc panta calm și elegant,
Și știți cum de-s în stare?
Nu folosesc drept carburant
Un pic de...Dealul Mare.

Autoanaliză

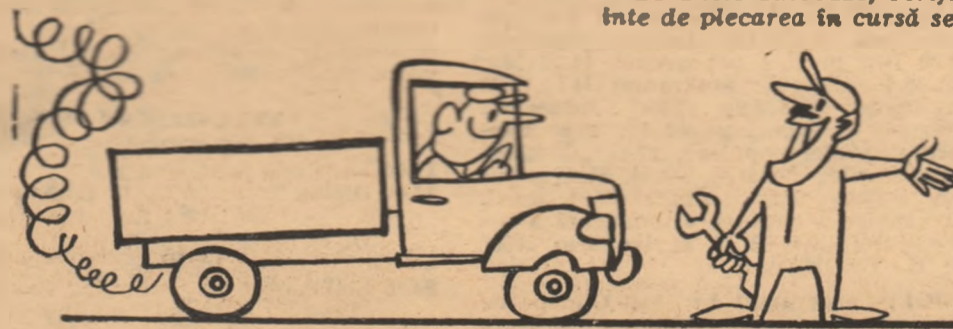
Ce-a fost, am priceput numaidecît
Trezindu-mă năuc din tamponare;
Recordul de viteză — doborît
Dar plopu' acela gros... tot în picioare!

Autoliniștire

Filele, în fine,
Mi se-ntorc cu-ncetul,
Cel puțin e bine
C-a rămas... carnetul.

CRÎȘAN CONSTANTINESCU

La unele autobaze, verificarea mașinilor înainte de plecarea în cursă se face superficial.

După... „verificare”!

Desenele din pagină de Nic. NICOLAESCU

Conducătorul auto P. Iacob de la autobaza IRTA-Dorohoi a transportat două persoane peste încărcătură.

Metodă practică de... „salvare”!

PICAT DIN LUNĂ

— Monolog —

(Între Niță Fărămiță, ducînd un felinar aprins)

— Ce vă uitați așa la mine? Că umblu cu felinarul aprins, ziua-n amiaza mare? Știu eu ce fac. Paza bună trece primejdia rea. Dar uite că intrarăm în vorbă și nici nu ne cunoaștem. Eu sint Niță Fărămiță, al mai vestit conducător de atelaj. Mă cunoaște tot raionul. Primesc și corespondență. Ia uitați-o colea: o vedeți? Și pentru ce? Pentru ăsta. (Arată felinarul).

Mă-ntorceam seara de la moară. Felinarul nu-l aprinsesem. Azi, cînd avem în sat lumină electrică, oare pot eu să umblu, ca tata mare, cu felinarul? Am ridicat problema asta și în adunarea generală. Am propus să se pună la spațele căruțelor ochi de pisică. Dar oamenii au ris de mine.

— Ochi de pisică să-ți pui la bicicletă. La căruță, lasă felinarul. Și să nu-l ții stîns, că te arzi!

De ars, nu m-am ars. Cum să te arzi cu felinarul stîns? Am pășit altceva. M-a lovit o mașină și am căzut din căruță, de mi-am învinețit un

ochi. A doua zi, mă întrebau toți:

— Cine ți-a făcut, mă, ochiul felinar?

De-atunci, cine-mi mai pomenește de felinar aprins, își aprinde paie-n cap. Vreau să fiu lăsat în pace. Mie mi-a fost dată căruța în grijă, eu o duc la bun sfîrșit!

Și cum vă spuneam. Veneam de la moară. Treceau pe lingă mine tot felul de mașini. Se făceau că nu mă văd. De văzut însă mă vedeau bine, fiindcă nu era șofer care să nu-mi strige cite ceva. Mergînd eu așa, mă întrebam: „De unde mă cunosc ăștia toți... și pe mine și pe mama?”

Ca să nu-l împiedic (că tot circulau ei pe dreapta), am început pe min caili pe mijlocul șoselei. Priveam la lună și mă gîndeam: ce-ar fi dacă în loc de oiște, căruța ar avea o rachetă? Acum aș fi acolo, departe. Eu, Niță Fărămiță, primul om în lună! Am închis ochii și m-am simțit zburînd. Vedeam luna apropiindu-se. Și căutam un loc unde să prionesc și eu caili. Cînd, deodată, o izbitoră năpraznică! Și

o puizerie de stele verzi! Printre ele încet, încet, am prins a desluși o făptură cu chip de om. Închipuți-vă bucurie pe mine! Cine spunea că în lună nu-s oameni? „Cu descoperirea asta a mea, mi-am zis, o să-i las paș pe toți. Ia să-i mai văd pe-ai de-mi băteau capul cu felinarul: le mai dă mina să mă mai ia peste picior?”

Omul din lună avea și voce:

— După ce că n-ai felinar și mergi pe mijlocul drumului, mai și dormi! imi stă el.

— Dar dumneata cine ești? îl întreb eu.

— Șoferul Trabant-ului. Ce, ești picat din lună?

Mă uit lung la el. De unde-o fi știind? (pauză).

Noroc că mă izbise un Trabant, că de era o mașină... praf mă făcea!

Pentru asta, bineînțeles, că mi s-a trîntit o amendă. Ca să vezi al naibii felinar: era el stîns, da' tot m-a pus într-o lumină prostă!

A. CROITORU
și N. VLAHU

Motoepistolă

Tractoristului Andrei Vajic
S.M.T. Făgăraș

Dragă amice,

Am citit cu obidă scrisoarea prin care-mi aduci la cunoștință că, fiind afumat în urma unui chef cu palincă și conducînd tractorul nr. 67 638 Bv., ai trecut peste cumpenele barierelor C.F.R. de la intrarea în comuna Beclean-Făgăraș și le-ai făcut praf. Bravo ție!

Te ții de boacăne. Și după toate astea, îmi mai dai și sfaturi: să am grijă și să nu fac ca tine.

Nu știu cum de-ți trece prin minte că aș putea să te imit vreodată. Mă crezi în stare să mă trăsesc și eu cu niște palincă, să-mi iau tractorul și să dau buzna peste barieră? Te înșeli, nu fac eu asemenea prostii. Te-ai ostenit degeaba cu sfaturile.

Dar s-o luăm metodic. În primul rînd, n-aș bea pentru nimic în lume trîscău din ăla de palincă, înainte de a mă urca la volan. Ar fi imprudent. Și-apoi, nu știu ce găsiți voi, ardelenii, în palinca aia care te arde la mațe și-ți toarnă plumb în creier.

Eu am băut turburel. Un turburel de-al nostru, moldovenesc, din struguri culeși pe brumă, ușor stafidiți. O dulceață, nu altceva. Aromat și aproape limpezit, de bun ce era, nici n-am simțit cînd mi-a furat mințile.

Să nu crezi însă că m-am pilit într-atîta încît să uit povețele tale. Mi-am spus tot timpul: „Fii tare omule! Să nu faci cum a făcut amicul tău Andrei!”. Și n-am făcut ca tine. Adică n-am fost prost să mă urc chiar pe tractorul luat în primire. M-am urcat pe unul care nici nu era înscris în circulație. Abia venise la noi, la S.M.T. Rădăuți. Ce zici, n-a fost bună ideea mea?

Va să zică, cu tractorul neînscris în circulație, avem două la mină. Ei, și-n al trei-

lea rînd, ca să nu mă vadă nimeni, am pornit-o la plimbare fără lumini. O plimbare seara, pe răcoare, la lumina lunii... ce mai! A fost grozav.

Și tot timpul îmi spuneam: „Ai grijă să nu faci ca amicul tău Andrei. Ferește barierele!”

Am fost cu ochii în patru. N-am dat peste nici o barieră. Am dat numai peste un stîlp de telegraf. Unul da' bun. Că m-am trezit de două ori: o dată într-o baltă și o dată din beție.

Mi-am amintit atunci că mi-ai scris cum ai încercat tu să fugi cu tractorul, după ce ai rupt barierele. Și mi-am spus din nou: „George, să nu faci ca Andrei!”

Și n-am încercat să fug cu tractorul.

Am încercat să fug singur. Înțelegi, probabil, că nu mi-a mers. Eram oarecum avariat, deși în mult mai mică măsură decît tractorul pentru repararea căruia am de plătit 2500 lei. La prețul ăsta, te rog să mă crezi că nu-mi mai convine să beau turburel. Probabil că ai renunțat și tu la palincă. Am așa, ca o presimțire, că nu ți-a făcut bine.

Mai scrie-mi și spune-mi dacă mă înșel sau nu.

Al tău amic,
GEORGE ANTONOVICI
tractorist S.M.T. Rădăuți

Pt. conf. N. CULCEA